

A 37. Zsoltár 3. versét vessük a szívéinkbe kitörölhetetlenül. Bizzunk Istenben feltétlen hittel; igyekezzünk jót cselekedni; szeressük szülőföldünket, hazánkat, éljünk mindig hűséggel és akkor a szeretet, a békesség ünnepe a mi szívéinkben is szeretetre, békességre talál. Amen.

HÁLINT FERENC

KÉSZÍTSÉTEK AZ ÚRNAK ÚTJÁT

Mt 3, 1—3

Valami különös várakozás hangulata uralta Jézus népének lelkét a megszületése előtti időben. A múltból küzdelmes történelmük dicsőséges emlékei szállottak feléjük. Jelenük a fájó tövis, elvesztett békességük és lelki kétségeik kinzó súllyal nehezedett rájuk. Jövőjük a nagy várakozás és kétség. Egy nép panaszosan tekintett az égbe és kétségbesett hangon fohászzkodott Istenhez: „A mélységből kiáltok hozzád, Uram!” (Zsolt 130, 1) Panaszuk felhangzott: miért bünteti őket az Isten? Vajon véglegesen el akarja veszíteni, vagy megkönyörül rajtuk és megsabadítja a sok nyomorúságtól?

Mintha az éjszaka sötétsége vette volna körül őket, melyben alig tünt fel egy-egy csillag villanó fénye. Mi volt ez a fény? A próféták tanítása, intése, ígérete. A figyelmeztetés így hangzott: bűnösök vagytok! „Teremts bennem tiszta szívet, óh Isten” — fohászkodtak. Az ígéret így szólt: „... egy gyermek születik nekünk... és hívják nevét: csodálatosnak, ... békesség fejedelmének!” (Ezs 9, 6).

Ezekből a beszédekből egy dolog vált fontossá: megújulásuk, boldogabb holnapjuk, lelki világosságuk megszületése nem képzelhető el Isten nélkül. Milyenek ők valójában? Istenhez ragaszkodó, felebarátként élő, egymást segítő nép-e? Kívülről tudták a tízparancsolatot. „Én, az Úr, vagyok a te Istened... Ne legyenek neked idegen isteneid énelöttem. Ne csinálj magadnak faragott képet...” (2Móz 20, 2—4) — mégis hányszor borultak le kőből faragott bálványok előtt. Tanulták, hogy „a hetedik nap az Úrnak, a te Istenednek szombatja, (2Móz 20, 10) — nekik azonban elsőbb volt az anyagi érdekeik keresése, imádkozás helyett a mellveregető öndicséret. Hallották, hogy „bosszúálló ne légy és haragot ne tarts a te néped fiai ellen, hanem szeressed felebarátodat, mint magadat” (3Móz 19, 18). De a gazdagok terített asztaláról még morzsa se jutott a szegénynek, a lévita pedig sebesült honfitársa mellett a jerikói úton félrefordított fejével haladt tova, ahelyett hogy segített volna rajta.

Kívülről-belülről megtépett nép. Köröskörül csupa ellenség, mind elvesztéssel fenyegeti. Heródes, a farizeusok és szaduceusok egyfelől, a mindenéből kifosztott nép, másfelől. Küld-e nekik szabadítót Isten és mikor? „Uram, hívlak téged; siess hozzám, figyelmezz szavamra...” (Zsolt 141, 1). Porig alázva csak Banned van bizodalمام, csak Te szabadíthatsz meg, szakad fel a sóhaj a szívekből.

S lám, mintha valaki felelné kérésükre. Benn a lélek mélyén hallják a választ könyörgő szavukra; „Imé én elküldöm az én követemet...” (Mk 1, 2). A bizakodás, a reménykedés kezd visszatérni a szíveikbe. A csüggedést felváltja a kutatás, a készülődés, a várakozás. Az Úr elküldi a szabadítót, eljövetele közel, készülni kell fogadására. Az általános reménykedésnek és várakozásnak ad kife-

jezést Keresztelő János, amikor prédikálni kezd Judea pusztájában; „Térjetek meg, mert elközelített a mennyeknek országa.“

1. „Elközelített.“ Szinte látjuk magunk előtt, mint derülnek fel a komor arcok e szó hallatára. Elközelített, dobbannak hangosat a szívek. Jön a próféták által hirdetett szabadító. A szenvedésnek rövidesen vége. Az üzenet először csak úgy hallatszott, mint pusztába kiáltott távoli szó. Aztán fültől-fülbe mondták, szájról-szájra adták. A szelek szárnyukra kapták, a hegyek visszhangozták: Isten országa útban van, eljön közéjük.

Országukban háborúskodás folyik szüntelen. Gyűlölködés, nélkülözés napi kegyerük. De jön egy másik, amelyet Isten a szívükbe helyezett. Helyreáll a békeség, jóakarát, a munkáját imával megszentelő közösség, s akkor külső országuk is ilyen lesz. Békés, egymást segítő emberek közössége, mely szerzett javait emberi módon használja fel. „Térjetek meg!“ Szabadítsátok meg magatokat a lélek sötéttségétől, gyötrelmeitől. Isten azt akarja, hogy szabadok, örvendezők, boldogok legyetek. Új, világosabb hajnal virrad rátok, melyet tiszta szívvel kell várnotok. Elközelített a szeretet diadala. Készüljétek fogadására.

Most gondoljunk magunkra. Ilyenkor advent vasárnapján egyszerre csak belénk döbben: közeleg a karácsony. A várakozás hangulata vesz erőt rajtunk. Megkezdődik a készülődés a nagy ünnepre. Ez a készülődés sokszor csak külsőleges. Kezdünk bevásárolni az ünnepre. Törjük a fejünk, hogy mivel is lephetnénk meg kedveseinket. Karácsonyi üdvözléteket vetünk papírra, hogy elküldjük rokonainknak, jóbarátainknak. „Elközelített“, — de mi? Rohanó élet után egy kis pihenés? Hétköznapi orló munkája után egy megnyugtató ünnep? Karácsonyfa mellett örvendő gyermekekkel együtt a mi örömünk? Nem, nem csak ennyi!

Karácsony előtti hetekben a szívekben is meg kell kezdődnie a nagy készülődésnek. A várakozás, a készülődés középpontjában egy gyermek áll. A csecsemő Jézus, kinek születése, „minden népnek öröme lészen“. Kétezer évvel ezelőtt megszületett testben, és hódolatukat vitték eléje pásztorok, napkeleti bölcsek. Karácsonykor újra meg kell születnie bennünk, hogy összefogja életünk. Minden évben közelít felénk az alkalom, hogy megszabadítsuk magunkat a rossztól, vétectől, a kétszínűségtől, s a szeretet, emberi jószág, békeség és hit ruháját öltjük magunkra. Az ő fogadására kell készülnünk, az ő hitével kell Istenre tekintenünk, hogy szavunk ne legyen pusztába kiáltó szó.

2. „Készítsétek az Úrnak útját és egyengessétek meg az ő ösvényeit.“

Ézsaiás próféta szavai voltak ezek; most új hangsúlyt kapnak a Keresztelő János ajkán: Messiás-várás időszakában. Eddig csak várt a nép. Mindent Istentől. Önmagába nem tekintett. Magát nem vizsgálta. Jöjjön a szabadító, de kikhez? Készületlen, csüggeteg, bűneibe süllyedt néphez? Prófétai szó kell, hogy felébressze: készüljétek, készítsétek magatokat az Úr fogadására. Sok még a tennivaló a lelki élet terén. Megtartjátok a hetedik napot, de szívetekből hiányzik az Isten iránti őszinte tisztelet. Meglátjátok a szálkát a más szemében, de feleditek a gerendát, mely a tiétekben van. Böjtöltök és alamizsnát osztogattok, de képmutatók vagytok és szívetek tele gonoszsággal. Eljött az idő a cselekvésre, a lelki megtisztulásra, mert amelyik fa jó gyümölcsöt nem terem, azt kivágják és tűzre teszik — ezek a prófétai szavak sürgetik a nagy változást. Készíteni magukat az Úr fogadására.

Ahhoz, hogy megszabaduljanak a külső ellenségtől, előbb a belső ellenséggel, a szerzetlenséggel, békétlenséggel és gyűlölködéssel szemben kell győzedelmeskedniök. Tétlenül, közömbösen várni nem elég. Fáradtan csüggeteg lélekkel égre kiáltani mit sem ér. Meglátták, hogy csak az a nép várhat szabadulást lelki elesettségéből, amely a közös jajban és szenvedésben könnyeket töröl, sebeket gyógyít, elesettet felemel és hitében meg nem lankad soha.

„Készítsétek az Úrnak útját...” Ma nekünk szól az üzenet. Mi is várjuk az áldott este kiteljesedését, s úgy érezzük, hogy a karácsonyfa fénye mellett minden boldogság gyermekeink szívébe költözött. Érezzük-e, hogy milyen nagy szükségünk van erre? Hiszünk-e abban a karácsonyban, mely örömet, mosolyt tiszta szívet ad nekünk, gyermekeinknek, minden embertársunknak? Úgy-e nem jöhet ez magától? Az Úrnak útját, a szeretet diadalát elő kell készíteni. Mindenkinek hozzá kell járulnia ehhez. Azzal, amit saját lelki világgal kell megtennem. Szívem hideg volt. Most teljen meg Istenhez való ragaszkodással, embertársaim iránti forró szeretettel. Az, aki az elkövetett sértést akarja megtorolni, nem különb, mint az, aki megbántotta őt. Aki nem szereti a békességet, saját vesztébe rohan. Nézzétek azt a borzongató veszedelmet, mely jövőnket, az emberiség jövőjét fenyegeti. A készülődés, a várakozás, a nagy változás bennünk kell megtörténjen. A szívek hidegsége kell felolvadjon, az egymás sorsa iránti közömbösség kell megváltozzon. Öszintébbnek és igazabbnak kell lennie a lélek oltárán való áldozatnak.

Az első boldogító hír elhangzott: Az Úr közel. Készüljétek, egyengessétek az Ő ösvényét. Isten országa közeleg felétek, hogy szívetekbe békét, szeretetet hozzon. Egy a szükséges dolog, hogy nyissatok ajtót neki sietve. Inkább ma, mint holnap, inkább most, mint később. Nem lehet többé habozni, a régi életet tovább folytatni. Isten országa közel van, nyisd meg szívedet előtte. Bánd meg tévelygő életedet, kételkedésedet, s indulj el a lélekben gazdagabb világ felé vezető úton. Valami olyannak kell történnie, mint a betlehemi pásztorokkal, kiket álmukból ébresztett fel a nagy hír: „született néktek ma a Megtartó” (Lk 2, 11), vagy mint a napkeleti bölcsekkel; menj el lásd meg a bölcsőt, melyhez a csillag vezet, mert ott minden népnek öröme vár reád.

Nem lehetsz nyugodt addig, míg lelked tiszta érzéseivel nem készülsz, míg el nem indulsz, hogy utat készíts, helyet csinálj neki a szívedben. A szeretet tanítója, a békesség fejedelme közeleg, hozzád is eljön. S neked oly nagy szükség van rá, hogy karácsonykor megérkezz a békesség és szeretet prófétájának fogadására, s boldogan zengjed: eljött, megérkezett.

„Készítsétek az Úrnak útját” — s aztán jertek: „Lobogjon szívünk tiszta fényvel, / S induljunk el győztes reménnyel, / Ohozzá, aki vár ránk!” / (Lovász R.)
Amen.

KOVÁCS ISTVÁN

RENDAHAGYÓ ADVENT

1Thess 3, 12; 4, 3/a

Mindennapi életünk számos példája igazolja, mennyivel könnyebb elhibázni, elrontani valamit, mint — később — helyrehozni vagy felépíteni. Gondoltál-e már arra, hogy ez a megállapítás lelki életedre is igaz? Ha igen, akkor megérted, hogy emberi életünk egyik nagy ajándéka: az újrakezdés lehetősége. Talán csak akkor érzékeljük és értjük meg ezt igazán, ha képesek vagyunk felmérni, mennyi mindent elhibáztunk, elrontottunk már életünkben. Az adventi időszak épp erre figyelmeztet. Olyan, mint egy bölcső: új lehetőséget kínál. Benne Isten újra időt bocsát rendelkezésünkre: ne ragadjatok gyarló, bűnös szokásaitokba, rázzátok le a megalkuvás, a közömbösség porát, és lépjétek át megújulni kész lélekkel, az újra-